

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:3847

av **Karin Enström m.fl. (M)**

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Sammanfattning

Sverige ska vara en stark röst för fred, frihet och försoning. Vi ska främja demokrati, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling och hävda internationell rätt och jämställdhet. Sveriges engagemang ska alltid styras av ett tydligt resultatfokus. Med det läge som råder i stora delar av världen är det arbetet viktigare än på många år. Målet är att bidra till att omvandla förtryck till frihet, fattigdom till framsteg och resursslöseri till hållbar utveckling. Vi ska främja öppenhet och handel som en väg till fler jobb och högre tillväxt, men också som ett redskap för bättre förståelse och tolerans. Och vi ska fortsätta att vara ett land som tar ansvar för människor på flykt. Moderaterna föreslår inga anslagsändringar utan motionen handlar om politikens inriktning och vad som skall prioriteras inom anslagen.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om politikens inriktning och tillkännager detta för regeringen.

Anslagsanvisning

Tabell 1 Moderaternas förslag till anslag för 2018

Anslagsförslag 2018 för utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 328 554	0
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	192 276	0
1:3 Nordiskt samarbete	15 595	0
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	13 826	0
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	43 432	0
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	54 358	0
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28 402	0
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19 175	0
1:9 Svenska institutet	123 724	0
1:10 Information om Sverige i utlandet	15 475	0
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	174 215	0
Summa	2 009 032	±0

Politikens inriktning

Världen är mer orolig och osäker än på länge. Det handlar om allt från kriget i Syrien, den ryska aggressionen mot Ukraina, Nordkoreas utveckling av kärnvapen och flyktingströmmar. En allt mer osäker omvärld ställer stora krav på Sverige som internationell aktör och vikten av fungerande internationell samverkan.

2017 har börjat med ett skifte i den rådande världsordningen, då den nya administrationen i USA har signalerat en annan syn på sin roll i världen och på relationen med EU och Europa. Storbritanniens beslut att lämna Europa har skakat om vår utrikes- och säkerhetspolitiska struktur. Situationen i Sveriges närområde är fortfarande oroande. Rysslands aggression och revisionism påverkar den regel- och normstyrda ordning som styrt Europa. Ett allt mer auktoritärt Turkiet parat med ökade nivåer av våld, kriget och oron i Mellanöstern, kärnvapenhot i Nordkorea, terrorism med islamistiska förtecken, konflikter i flera länder i Afrika samt stora flykting- och migrationsströmmar är andra utmaningar att hantera.

Nya komplexa och svårförutsägbara utmaningar ställer krav på nya svar. Sverige ska ha förmågan att kunna förebygga och hantera de kriser vi ställs inför, men vi ska även samverka med andra. Det kräver att vi för en aktiv utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik med en tydligare koppling till och prioritering av svenska intressen som styr den säkerhetspolitiska agendan. Den ska syfta till att skydda det svenska territoriet och värna det öppna samhället byggt på grundläggande värderingar som demokrati, frihet, jämställdhet och respekten för mänskliga rättigheter. Och det sker samtidigt som vi stödjer länder och människor där dessa värden är ifrågasatta.

Utgångspunkten i idéerna om individens rätt till frihet, människans okränkbarhet och tron på potentialen för var och en att utvecklas och växa utifrån sina förutsättningar är central. Detta är idéer som nu ifrågasätts av auktoritära regimer och våldsbejakande rörelser. Det gör det allt mer angeläget att vi tillsammans med andra hittar svar på hur vi möter den nya tidens många utmaningar.

Vi vill att Sverige och EU ska fortsätta att verka för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer i en alltmer globaliserad värld där värden som dessa ofta ifrågasätts. Folkrätten och principen om staters territoriella integritet måste fortsätta att gälla. Att med våld eller hot om våld flytta gränser är ett oacceptabelt brott mot folkrätten.

Strategin ”En europeisk säkerhetsstrategi – Ett säkert Europa i en bättre värld” presenterades 2016, och beslut om implementering fattades 2017. Den europeiska globala strategin ska stärka EU:s möjligheter att fullt ut tillvarata Lissabonfördragets potential och vara en kraftfull global aktör i en föränderlig omvärld. Syftet med strategin är att stärka EU som global aktör genom en sammanhållen vision för EU:s utrikesrelationer och en effektivare användning av de resurser EU förfogar över. Vi välkomnar strategin och Sverige ska fortsätta att vara pådrivande i arbetet för att strategin nu ska få effekt och implementeras i praktiken.

Vi vill fortsätta att stärka samarbetet och samhörigheten med våra nordiska och baltiska grannar och fortsätta att arbeta tillsammans för ökad rörlighet, fortsatt integration och kring centrala utmaningar som säkerhet och miljö.

Förenta nationerna ska fortsätta att vara en hörnsten i svensk utrikespolitik. FN ska tillsammans med EU, OSSE och andra internationella organisationer fortsätta att arbeta aktivt för att få stopp på krig och kriser runt om i världen och främja fred, frihet och försoning. Sverige ska fortsätta att vara redo att delta med militära förmågor i fredsfrämjande insatser runt om i världen som leds av FN, EU eller Nato. När det behövs ska vi också vara redo att införa smarta sanktioner som drabbar auktoritära regimer, men inte deras medborgare. Personer som kränker mänskliga rättigheter, förföljer, torterar och dödar demokrati- och civilsamhällesaktivister och som lever på korruption kan bli föremål för ytterligare sanktioner.

Sverige tog i år för första gången på 20 år en plats i FN:s säkerhetsråd. FN står inför stora utmaningar och är samtidigt en central aktör för att hitta gemensamma och långsiktiga lösningar. Sverige kommer vara ordförande två omgångar under sin 24-månadersperiod. Sveriges agenda och prioriteringar i säkerhetsrådet ska fokusera på konfliktlösning, mänskliga rättigheter och resolution 1325. Parallellt med det måste det finnas ett stort fokus på nödvändiga reformer av FN-systemet, att få bukt med byråkrati, korruption och ineffektivitet. Det är nu upp till bevis för regeringen om och hur de kommer ställa krav och driva frågan om ett reformerat FN. Utan det kommer inte FN att kunna sköta sitt grundläggande uppdrag.

Regeringen måste även, med tanke på de senaste årens ökande oro i vårt närområde, prioritera det så viktiga EU-arbetet. Vi menar att det inte finns något motsatsförhållande mellan att driva en aktiv EU-politik och arbeta i säkerhetsrådet.

Sverige ska fördjupa samarbetet med Nato och ta fram en färdplan för svenskt medlemskap i Nato. Det ger Sverige större möjligheter att ta ansvar för och påverka en organisation som i dag är helt central för vår egen och Europas säkerhet.

Sverige ska driva på för att nå fred och försoning i konflikttrabbade länder. Situationen i Syrien är en mänsklig katastrof och situationen i Irak, Jemen och stora delar av Nordafrika är alarmerande. Det gäller också fler länder i Stora sjöregionen och

Centralafrika. Sverige ska bidra till konkreta insatser för att stoppa våld och öka respekten för grundläggande rättigheter.

De människor som lever i diktaturens grepp hamnar ofta i skuggan av de våldsamma och akuta kriserna. Vi måste fortsätta att stödja demokratiska krafter bland annat i Kuba, Venezuela och Vitryssland.

Sverige ska i internationella sammanhang arbeta för att värna utsatta minoriteter. Alla människors lika värde är fundamentalt, och yttrande- och religionsfrihet är centralt för ett öppet och fritt samhälle. Sverige ska fortsätta att bekämpa all form av diskriminering.

Klimat- och resursfrågorna blir i allt högre utsträckning säkerhetsfrågor. Kampen om resurser kan skapa spänningar och i förlängningen leda till konflikter och flyktingströmmar. Sverige ska fortsätta att vara ledande i det internationella klimatarbetet och hitta svar som ger ett effektivare resursutnyttjande. Kostnadseffektiva klimatåtgärder i andra länder, klimatsäkrat bistånd, ökad sammanlänkning av energinäten i Europa och fortsatt främjande och utveckling av förnyelsebara energikällor är viktiga åtgärder som bör prioriteras.

Jämställdhet, SRHR och kvinnors lika rättigheter är en av våra viktigaste demokratiska utmaningar. Detsamma gäller hbtq-personers rättigheter varhelst de ifrågasätts. Internet blir allt viktigare i allt fler människors vardag. Det skapar enorma möjligheter, inte minst som ett verktyg för yttrandefriheten, men fel använt kan det innebära intrång, begränsningar och användas för repression. Den personliga integriteten och den enskildes rättigheter måste värnas. Vi vill att Sverige skall vara en ledande aktör för såväl friheten som säkerheten på nätet.

Karin Enström (M)

Sofia Arkelsten (M)

Göran Pettersson (M)

Margareta Cederfelt (M)

Sotiris Delis (M)